

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 12C/415/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313225888
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Pintová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2017:4313225888.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice v právnej veci žalobkyne: maloletá S., zastúpená zákonným zástupcom - otec Y., právne zastúpená Mgr. Ľudovít Paulovič, advokát so sídlom v Lučenci, Martina Rázusa č. 19, proti žalovaným: 1/ H., právne zastúpený: JUDr. Tibor Nagy, advokát so sídlom v Nových Zámkoch, Kukučínova č. 8, 2/ V., právne zastúpená: JUDr. Radko Petruňo, advokát, Advokátska kancelária ABELOVSKÝ - PETRUŇO, so sídlom vo Zvolene, Tehelná č. 189, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, sudkyňou JUDr. Miriam Pintovou, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 1 rade a 2 rade sú povinní zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000 eur a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého žalovaného v rozsahu plnenia.

II. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietá.

III. Žalobkyni sa priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Žalovaní v 1 a 2 rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok vo výške 366 eur, a to v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Maloletá žalobkyňa sa podanou žalobou doručenu súdu dňa 27.12.2013 domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur.

2. Žalobkyňa v písomne podanej žalobe uviedla, že podľa trestného spisu Okresného súdu v Pezinku sp.zn. 3T/129/2012 dňa 23.12.2010 v čase o 06.45 hod. spôsobil U. v smere zo Senca do Sládkovičova ako vodič nákladného motorového vozidla zn. Volvo, evidenčné číslo T. s návesom ev. číslo T. dopravnú nehodu, pričom porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a/, § 16 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, keď neprispôsobil rýchlosť jazdy najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, čo malo za následok, že z uvedeným vozidlom v dôsledku brzdenia na vozovke so zníženou adhéziou pri súčasnej zmene smeru jazdy nákladnú súpravu uviedol do smerovej nestability (bočného šmyku) v dôsledku čoho došlo k jej zlomeniu a následne prejazdom ťahača prednou časťou do protismeru, kde narazil do oproti idúcich osobných motorových vozidiel, jedným z ktorých bolo osobné motorové vozidlo zn. Škoda Felícia ev. číslo V. XXX CA, ktoré viedla vodička K., čím spôsobil K., hlavne zranenia zlomeninu hrudnej kosti, viacnásobné zlomeniny rebier, pomliaždenie pľúc a najmä úplné pretrhnutie steny hrudnej srdcovnice s násil. masívnym zakrvácaním do pohrudnicových dutín a tkanív medzipleúcia, na následky ktorých po dopravnej nehode zomrela. V žalobe žalobca uviedol, že

ako vyplynulo z policajného vyšetovania v priebehu dopravnej nehody, príčinou jej vzniku bolo závažné porušenie zákonných povinností zamestnancom žalovaného v 1/ rade uložených mu zákonom č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. Následkom trestného činu bola smrť K. ktorá bola matkou maloletej žalobkyne. V žalobe žalobca uviedol, že motorové vozidlo, ktorým bola spôsobená škoda, bolo v čase vzniku nemajetkovej ujmy žalobkyne povinne zmluvne poistené u žalovaného v 2/ rade a to poistnou zmluvou č. 8XXXXXXXXX. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že povinnosť nahradiť spôsobenú škodu má teda nielen žalovaný v 1/ rade, ale aj žalovaný v 2/ rade ako poisťovateľ a poškodená žalobkyňa má pritom podľa § 15 Zákona o PZP právo domáhať sa náhrady škody priamo aj proti žalovanému v 2/ rade, ako poisťovateľovi. Žalobca uviedol, že sa domáha zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur, s poukazom jednak na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je nenapraviteľná a bude sprevádzať pozostalú žalobkyňu po celý zvyšok života a ďalej na závažné okolnosti prípadu a to hrubé porušenie dôležitých povinností, ktoré viedli k tragickej dopravnej nehode a zapríčinili stratu matky žalobkyne. Za primeranú výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch pre žalobkyňu za jej zásah do práva na ochranu osobnosti, konkrétne práva na súkromie a rodinný život žalobkyne a rozvoj citových väzieb s matkou, považoval za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur. Žalobca v žalobe uviedol, že platí zásada, podľa ktorej ak neoprávnený zásah do osobnosti bol spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou alebo fyzickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej alebo fyzickej osoby, kedy určujúcim je existencia miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu činnosti takejto osoby, potom v týchto prípadoch občianskoprávna sankcia podľa § 13 O.Z. postihuje samotnú právnickú osobu, alebo fyzickú osobu podľa analógie § 420 ods. 2 O.Z. v spojení s § 853 O.Z. Žalobkyňa uviedla, že je potrebné uviesť, že žalovaný v 1/ rade bol v čase dopravnej nehody prevádzkovateľom motorového vozidla, ktorým bol spôsobený zásah do osobnosti žalobkyne, preto je možné aj analogické použitie § 427 a nasl. O.Z. v spojení s § 853 O.Z.

3

12C /415/2013

pri určení osoby zodpovednej za zásah do osobnosti žalobkyne. Žalobkyňa ďalej uviedla, že na základe trestného konania možno vyvodit' záver, že vodič U. porušil dopravné predpisy, v dôsledku toho došlo ku vzniku dopravnej nehody aj k jej následkom, v dôsledku ktorých došlo k úmrtiu matky žalobkyne. Je nepochybné, ako uviedla žalobkyňa v žalobe, že v tomto prípade žalovaný v 1/rade zasiahol do práv na ochranu osobnosti žalobkyne podľa § 11 a nasl. O.Z. , toto porušenie právnych povinností malo za následok, že žalobkyňa stratila najbližšiu osobu, v dôsledku konania, za ktoré zodpovedá žalovaný v 1/ rade navždy stratila možnosť rozvíjať citové väzby so svojou matkou. Žalobkyňa uviedla, že je nepochybné, že vodič konal v rámci plnenia úloh organizácie, vykonával činnosť pre žalovaného v 1/ rade a nešlo o tzv. exces. Vodič vykonával činnosť pre žalovaného v 1/ rade a nesledoval svoj osobný záujem preto povinnou osobou na plnenie je žalovaný v 1/ rade.

3. Žalobkyňa uviedla v žalobe, že mala s matkou, ktorá jej po celý život bola najbližšou osobou najbližší vzťah, matku stratila vo veku 5 rokov, ktorá zomrela, ako už bolo uvedené na následky vyššie popísanej tragickej dopravnej nehody, čím v mimoriadne mladom veku navždy stratila možnosť rozvíjať citové väzby s matkou, ktorá ju s láskou vychovávala, ktorej sa súkromný aj rodinný život zmenil dňa 23.12.2010, kedy došlo k dopravnej nehode, na následky ktorej matka mal. žalobkyne zomrela. Žalobkyňa ďalej uviedla, že povinnosť nahradiť spôsobenú škodu má nielen žalovaný v 1/ rade, ale aj žalovaný v 2/ rade, ako poisťovateľ, keďže poškodená maloletá žalobkyňa má právo domáhať sa náhrady škody aj priamo proti žalovanému v 2/ rade, ako poisťovateľovi.

4. Žalovaný v 1/ rade v písomnom vyjadrení doručenom súdu 27.3.2014 (čl. 35 - 39 spisu) uviedol, že nárok žalobkyne voči žalovanému v 1/ rade v celom rozsahu neuznáva a to z dôvodu, že nie je možné vyvodit' zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla podľa ustanovenia § 13 O.Z a ani jeho solidárnu zodpovednosť, nakoľko subjektom zodpovedným za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby podľa § 13 O.Z môže byť výlučne len pôvodca zásahu a ak prevádzkovateľ motorového vozidla vozidlo sám neriadil v dobe spôsobenia zásahu, nemohol byť pôvodom tohto zásahu a preto nemôže byť žalovaný v 1/ rade pasívne legitimovaným subjektom a nemôže byť zodpovedný podľa § 13 O.Z a to ani solidárne s iným zodpovedným subjektom. Žalovaný v 1/ rade v písomnom vyjadrení ďalej uviedol, že túto skutočnosť potvrdzuje aj názor Okresného súdu Pezinok, ktorý voči obvinenému U. odkázal poškodených, aby svoje nároky ohľadne nároky škody voči U. uplatňovali v rámci občianskeho súdneho konania. Ďalej poukázal na zápisnicu o výsluchu obv. U.o dňa 30.8.2011, ktorý uviedol, že sa všetkým ospravedlňuje, je mu ľúto, že spôsobil zranenia a tej jednej pani smrť a je ochotný všetku škodu čo spôsobil zraneným a pozostalým osobám uhradiť.

5. Žalovaný v 2/ rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 24.3.2014 uviedol, že má za to, že žalovaný v 2/ rade nie je pasívne vecne legitimovaný, nakoľko neexistuje právny dôvod na základe ktorého by žalovaný v 2/ rade bol povinný žalobkyni poskytnúť náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostného práva v peniazoch.

6. Žalovaný v 1/ rade žiadal podaním čl. 36, aby súd v zmysle ustanovenia § 92 ods. 1 OSP pripustil vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného a to U., ako žalovaného v 3/ rade. Uznesením č.k. 12C/415/2013 - 50 zo dňa 22.9.2014 súd návrh žalovaného v 1/ rade na pripustenie ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného v 3/ rade zamietol. Uznesenie č.k. 12C 415/2013 - 50 nadobudlo právoplatnosť dňa 15.10.2014.

4

12C /415/2013

7. Žalovaný v 2/ rade v ďalšom písomnom vyjadrení čl. 66 - 73 doplnil svoje podanie - vyjadrenie k žalobe a uviedol, že čo sa týka pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v 2 rade, žalovaný v 2/ rade zastáva názor, že v danom prípade pasívna vecná legitimácia žalovaného v 2/ rade nie je daná, nakoľko z aktuálnej právnej úpravy nevyplýva, že náhrada nemajetkovej ujmy blízkych osôb pozostalých po obetiach dopravných nehôd patrí do rozsahu krytia povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdneho dvora EU vo veci C-22-12, ako ďalej uviedol žalovaný v 2/ rade, z obsahu spomínaného rozhodnutia súdneho dvora vyplýva, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ale len v tom prípade, ak túto náhradu nemajetkovej ujmy na základe zodpovednosti poisteného za škodu priznáva pozostalým vnútroštátne právo. Žalovaný v 2 / rade uviedol, že v druhom prípade bol dotknutý vnútroštátny poriadok zákonom 381/2001 Z.z. o PZP v ustanovení § 4, ktorý vymedzuje vecný rozsah krytia nárokov z PZP, v ustanovení § 2 ods. 2 stanovuje, že poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Z hľadiska taxatívneho vymedzenia rozsahu poistenia zodpovednosti za škodu tak podľa vnútroštátneho právneho poriadku krytie nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí dopravnej nehody, pod rozsah poistenia zodpovednosti za škodu (spôsobenú prevádzkou motorového vozidla) nespadá. Žalovaný v 2/ rade uviedol, že vzhľadom na fakt, že povinnosti je možné ukladať len podľa zákona a na základe zákona je žalovaný v 2/ rade toho názoru, že nemožno pri odškodnení nemajetkovej ujmy vychádzať z rozsahu poistenia zodpovednosti podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ Zák. č. 381/2001 Z.z. o PZP, nakoľko predmetný zákon odškodnenie nemajetkovej ujmy z PZP nepredpokladá.

8. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 6.10.2016 žiadal, aby súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel, s tým, že nesúhlasí s námietkou žalovaných, ktorí obaja žiadali žalobu zamietnuť, z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitimácie.

9. Zákonný zástupca mal. žalobkyne - otec mal. žalobkyne vo výpovedi uviedol, že na predmetnej žalobe trvá, v zmysle právneho zdôvodnenia právnym zástupcom, ktorého si zvolil po smrti matky mal. žalobkyne a to z dôvodu, že sa po smrti matky mal. žalobkyne informoval, či sa môže domáhať nejakého nároku prostredníctvom súdu a bolo mu odporučené, že má nárok mal. žalobkyňa na úhradu nemajetkovej ujmy. Vo výpovedi uviedol, že s matkou mal. žalobkyne, ktorá zomrela v súvislosti s dopravnou nehodou dňa 23.12.2010 neboli manželia. Mal. žalobkyňa bola na základe rozhodnutia súdu zverená do osobnej starostlivosti matky, avšak po smrti matky sa následne bezprostredne ujal starostlivosti o mal. žalobkyňu, ktorú vykonáva aj v súčasnosti. Keď došlo k dopravnej nehode, pri ktorej matka maloletej zomrela, dieťa nebolo okamžite informované zo strany príbuzných o tejto nešťastnej udalosti. Príbuzní nechceli, aby dieťa bolo vystavované záťažovej stresovej situácii, na doporučenie psychológa sa maloletá pohrebu ani nezúčastnila, o tom, že matka zomrela sa maloletá dozvedela z jeho ústneho podania po Vianociach, dňa 7. januára nasl. roka, kedy dieťaťu vysvetlil, že mamička mala nehodu a viac už nepríde. Poznamenal, že potom, ako sa ujal starostlivosti o maloletú, došlo k zmene bydliska maloletej, keďže s matkou dieťaťa nežili v spoločnej domácnosti, ako aj k zmene predškolského zariadenia, na ktoré nové prostredie sa dieťa ťažko adaptovalo, poskytnutá bola konzultácia s psychológom, dieťa monitoroval aj kolízny opatrovník. Mal. S.

12C /415/2013

5

zostala utiahnutá, začala sa pomočovať, zajakávať, postupne sa však psychický stav dieťaťa zlepšil, v súčasnosti už s dieťaťom odborné psychiatrické vyšetrenia neabsolvuje. S mal. chodíeva pravidelne na hrob matky, mal. S. nosí matke na hrob obrázky. Vo výpovedi uviedol, že na OS Rožňava prebiehalo konanie o úprave styku maloletej so starými rodičmi, spočiatku pri realizácii styku dochádzalo k problémom, nakoľko mal. S. odmietala kontakt, v tomto konaní bolo vykonané aj znalecké dokazovanie, situácia sa postupne stabilizovala. Poznamenal, že maloletá je žiačkou 5. ročníka ZŠ, dosahuje veľmi dobré vyučovacie výsledky. Vo výpovedi uviedol, že čo sa týka výšky nemajetkovej ujmy navrhutej v žalobe v sume 30.000 eur, túto považuje za primeranú, keďže sám si preštudoval viac súdnych rozhodnutí, aj z dôvodu, že potom, ako sa ujal starostlivosti o mal. S., musel zrušiť živnosť, ktorý výkon práce bol časovo náročný a v súčasnosti je nezamestnaný, starostlivosť o dieťa zabezpečuje sám, avšak za pomoci svojej matky. Nemá žiadnu partnerku, s ktorou by žil v spoločnej domácnosti.

10. Právny zástupca žalovaného v 1/ rade na pojednávaní dňa 6.10.2016 uviedol, že naďalej trvá na stanovisku, že žalovaný v 1/ rade nie je vo veci pasívne vecne legitimovaný a má za to, že nie je zrejmé, z akého dôvodu si žalobkyňa uplatňuje nemajetkovú ujmu voči žalovanému v 1/ rade a nie voči vodičovi motorového vozidla, ktorý dopravnú nehodu zavinil, nakoľko v predmetnom spore by mal byť pasívne vecne legitimovaný práve vodič motor. vozidla - U. ktorý dopravnú nehodu zavinil. Právny zástupca uviedol, že čo sa týka výšky tejto nemajetkovej ujmy, táto je neprimeraná, i keď je to veľmi citlivý prípad. Uviedol ďalej vo výpovedi, že U., ktorý spôsobil dopravnú nehodu bol zamestnancom žalovaného v 1/ rade v čase dopravnej nehody bol v riadnom pracovnom pomere a bol v uvedený deň vyslaný riadne na pracovnú cestu.

11. Právna zástupkyňa žalovaného v 2 rade žiadala žalobu zamietnuť z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v 2 rade, avšak uviedla, že v prípade, ak súd dôjde k názoru, že žalovaný v 2/ rade je pasívne vecne legitimovaný, považovala výšku nemajetkovej ujmy za vysokú a poukázala na vyjadrenie zo dňa 25.6.2015, v ktorom, ako uviedla, načrtli určité vodička pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy.

12. Vypočutá bola svedkyňa M., stará matka mal. žalobkyne, ktorá uviedla, že s otcom maloletej žalobkyne síce nežije v spoločnej domácnosti, avšak pomáha synovi pri zabezpečení starostlivosti o mal. S., odkedy matka mal. zomrela. Vo výpovedi uviedla, že po smrti matky sa maloletá ťažšie adaptovala v novom prostredí, zle spávala, začala sa pomočovať, musela si zvykať na nové prostredie, aj ľudí, avšak jej stav sa neskôr stabilizoval. Uviedla, že mal. navštevuje už druhý stupeň ZŠ, v učení nemá problémy, ale psychika to naďalej odnáša.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový a právny stav :

14. Dňa 23.12.2010 došlo k dopravnej nehode, ktorú ako vyplýva aj z trestného rozkazu Okresného súdu Pezinok 3T 129/2012 zavinil vodič motorového vozidla zn. Volvo evidenčné číslo T. s návesom ev. číslo T. ktorý uvedeným trestným rozkazom bol uznaný vinným, že dňa 23.12.2010 v čase o 6.45 hod. na ceste I/62 na druhom km v smere zo Senca do Sládkovičova, ako vodič nákladného motorového vozidla zn. Volvo, ev. číslo T. s návesom, ev. číslo T. 6
12C /415/2013

porušil povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a/, § 16 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, keď neprispôbil rýchlosť jazdy najmä svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, čo malo za následok, že z uvedeným vozidlom v dôsledku brzdenia na vozovke so zníženou adhéziou pri súčasnej zmene smeru jazdy nákladnú súpravu uviedol do smerovej nestability (bočného šmyku) v dôsledku čoho došlo k jej zlomeniu a následným prejazdom ťahača prednou časťou do protismeru, kde narazil do oproti idúcich osobných motorových vozidiel zn. Škoda Felícia ev. číslo V., ktoré viedla K. , Peugeot, ev. číslo I., ktoré viedol R. a Škoda Fábria, ev. číslo V. ktoré viedol I., čím K. spôsobil hlavne zranenia zloemninu hrudnej kosti, viacnásobné zlomeniny rebier, pomliaždenie pľúc, najmä úplné pretrhnutie steny hrudnej srdcovnice s následným masívnym zakrvácaním do pohrudnicových dutín a tkanív mediplúcia, na následky ktorých po dopravnej nehode K. zomrela a R. zranenia otras mozgu ľahkého stupňa, tržnozmliaždenú ranu v ľavej temennej oblasti vlasatej časti hlavy a pomliaždenie ľavého lakťa, predlaktia, a ruky s celkovou dobou liečenia 14-18 dní a teda inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal porušením dôležitej povinnosti uloženej mu podľa zákona, čím spáchal

prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 a / Tr. zákona a za to sa odsudzuje podľa § 149 ods. 2 Tr. zákona, § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 2 roky a podľa § 49 ods. 1 písm. a/ § 50 ods. 1 Tr. zákona sa obvinenému výkon trestu podmiennečne odkladá na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa obvinenému ukladá trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze riadiť motorové vozidlá na dobu 3 roky (čl. 10-11).

15. Z rodného listu čl. 12 bolo preukázané, že mal. žalobkyňa je dcérou K. ktorá pri uvedenej dopravnej nehode, ako už bolo uvedené, následkom ťažkých zranení podľahla.

16. Z predloženej pracovnej zmluvy čl. 93 - 95, ako aj z výpisy knihy jász čl. 96- 107 bolo preukázané, že vodič U. ktorý dopravnú nehodu zavinił, ako už bolo uvedené, bol v čase tejto dopravnej nehody zamestnancom žalovaného v 1/ rade a v uvedený deň, kedy došlo k dopravnej nehode 23.12.2010 vykonával pracovnú cestu pre svojho zamestnávateľa, teda žalobcu v 1/ rade. Z listinných dôkazov čl. 108 - 116 a všeobecných poisťných podmienok čl. 117 - 120 bolo preukázané, že v čase dopravnej nehody bolo motorové vozidlo, ktorého prevádzkovateľ bol žalovaný v 1/ rade povinnej zmluvne poistené a to u žalovaného v 2/ rade a to poisťnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, ktorá skutočnosť nebola žalovaným v 2/ rade namietaná.

17. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

18. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

7

12C /415/2013

19. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

20. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

21. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

22. Podľa § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka občianskoprávne vzťahy, nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § 16 Občianskeho zákonníka kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

23. Podľa § 4 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťnej zmluve.

24. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu na:

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmena a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo b) alebo poisťovateľ neoprávnenne odmietol poskytnúť poisťné plnenie alebo neoprávnenne krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

25. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Slovenská republika podľa čl. 1 ods. 2 Ústavy uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodnej zmluvy, ktorými je viazaná a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

8

12C /415/2013

26. Podľa článku 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

27. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo dňa 4.11.1950 majúceho ako mnohostranná medzinárodná zmluva status analogický s ústavnými zákonmi.

28. Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

29. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou.

30. Na základe vykonaného dokazovania, zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

31. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatňovala nárok titulom nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 eur. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že vodič - zamestnanec žalovaného v 1/ rade dňa 23.12.2010 v čase okolo 6.45 hod. v smere zo Senca do Sládkovičova a to ako vodič nákladného motorového vozidla zn. Volvo, evidenčné číslo T. s návesom evidenčné číslo T. zaviniel dopravnú nehodu, čím porušil povinnosti vyplývajúce mu z ustanovenia § 3 ods. 2 písm. a/ a § 16 ods. 1 Zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke. V súvislosti s touto dopravnou nehodou, ako bolo uvedené, ako vyplýva aj z trestného rozkazu Okresného súdu Pezinok č.k. 3T 129/2012 spôsobil K. matke maloletej žalobkyne zranenia zlomeniu hrudnej kosti, viacnásobné zlomeniny rebier, pomliaždenie pľúc a najmä úplné pretrhnutie steny hrudnej srdcovnice s následným masívnym zakrvácaním do pohrudnicových dutí a tkanív medziplečia, na následky ktorých po dopravnej nehode K. zomrela. Z uvedených dôvodov bol vodič motorového vozidla U., zamestnanec žalovaného v 1/ rade trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok č.k. 3T 129/2012 zo dňa 11.6.2012 uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona.

32. Smrť K. - matky maloletej žalobkyne, ktorá zahynula pri dopravnej nehode, bola bez akýchkoľvek pochybností nečakaná aj šokujúca, čím došlo k závažnému zásahu do práva na ochranu osobnosti maloletej žalobkyne spočívajúceho v obmedzení jej súkromného a rodinného života, pričom žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť na mieste. V ustanovení § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V § 13 ods. 2 O.Z. sa uvádza pojem „ najmä“, čo teda znamená, že predpokladom pre priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch tam môže byť aj iný (ako tam uvádzaný) t.j. porovnateľný aspekt. Protiprávnym konaním

9

12C /415/2013

zamestnanca žalovaného v 1/ rade, ktoré už bolo vyššie rozpísané a ktorého dôsledkom bola teda smrť matky mal. žalobkyne, došlo k ďalšiemu následku- zásahu do osobnostnej súkromnej sféry žalobkyne. Bezpochyby ide o taký porovnateľný aspekt pre priznanie práva na nemajetkovú ujmu v peniazoch, aký § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka predpokladá. Takýto zásah do súkromia mal. žalobkyne je nereparovateľný. Náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla maloletej žalobkyne poskytnutá v peniazoch,

môže, ale len čiastočne prispieť k zmierneniu traumy z úmrtia jej najbližšieho človeka, teda matky, čo je aj zmyslom právnej úpravy. Na mieste mal. žalobkyne by totiž aj každá iná osoba takúto ujmu považovala za ujmu objektívne závažnú.

33. Na základe vykonaného dokazovania bolo preukázané, že rodičia maloletej žalobkyne nežili v spoločnej domácnosti, neboli manželmi, maloletá bola zverená rozhodnutím súdu do osobnej starostlivosti matky. Po smrti matky sa následne starostlivosti o mal. S. ujal jej otec, maloletá tak následne musela zmeniť jednak bydlisko, okruh svojich priateľov, predškolské zariadenie, čo jednoznačne negatívne ovplyvňovalo psychický stav dieťaťa. Z dôvodu, že mal. S. so svojou matkou žila so starými rodičmi zo strany matky, títo sa následne domáhali úpravy styku, ako vyplýva z predloženej dokumentácie ÚPSVaR Rožňava, kde v súdnom konaní bol vypracovaný aj znalecký posudok znalcom z odboru pedopsychológie (čl. 134 - 159), ktorý znalec v tomto znaleckom posudku konštatoval, že po smrti matky je potrebné upraviť styk maloletej so starými rodičmi zo strany matky, vzhľadom na následný zdravý psychický vývin po smrti matky mal. dieťaťa. Mal. Bibiana v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti so svojim otcom, ktorý po smrti matky sa náležite ujal starostlivosti o dieťa, takže je absolútne zrejmé, že keďže dieťa vyrastalo bez aktívnej účasti otca pred smrťou matky, bolo veľmi silno dieťa citovo viazané na svoju matku, aj s poukazom k jej útlému veku a preto úmrtie tejto jej najbližšej osoby je jednoznačne pre dieťa silne a mimoriadne traumatizujúce a hlboko zasiahlo do jej súčasného aj následného života.

34. Občianskoprávnu ochranu telesnej integrity človeka (ochrana života a zdravia) zabezpečuje predovšetkým Ústava SR. Podľa čl. 16 Ústavy každý má právo na život, ľudský život je hodný ochrany už pred narodením, nikto nesmie byť pozbavený života. Ochrany života a zdravia sa týkajú tiež ustanovenia šiestej časti Občianskeho zákonníka, kde sa upravuje prechádzanie hroziacim škodám (§ 415 až 419) a zodpovednosti za škodu (§ 420 až 450).

35. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmito predpokladmi sú:
a) existencia zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu buď v porušení, či len ohrození osobnosti fyzickej osoby, v jej fyzickej a morálnej integrite,
b) neoprávnenosť (protiprávnosť) tohto zásahu,
c) existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a jeho neoprávnenosťou.
V danom prípade boli splnené všetky zákonné predpoklady na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu.

10

12C /415/2013

36. V prvom rade sa súd zaoberal otázkou posúdenia pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 1/ rade, aj žalovaného v 2/ rade, ktorí žiadali žalobu zamietnuť z dôvodu, že nie sú pasívne vecne legitimovaní.

37. Podľa § 427 os. 1 O.Z. Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahovou tejto prevádzky.

38. Úprava zodpovednosti za škodu vyvolanú prevádzkou dopravných prostriedkov je založená na princípe objektívnej zodpovednosti (zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie). Zodpovednosť podľa citovaného ustanovenia § 427 sa týka fyzických a právnických osôb, ktoré vykonávajú dopravu.

39. Prevádzkovateľom motorového vozidla sa nestáva zamestnanec, ktorému zamestnávateľ poskytne motorové vozidlo na plnenie pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi. Zodpovednosť prevádzkovateľa dopravného prostriedku za škodu spôsobenú jeho prevádzkou podľa § 427 a nasl. O.Z. nevyučuje súbežnú (solidárnu) zodpovednosť vodiča tohto dopravného prostriedku podľa ustanovenia § 420 ods. 1 O.Z, ktorý škodu spôsobil, pri tej istej škodovej udalosti zavineným porušením právnej povinnosti, ak nejde o prípad uvedený v ustanovení § 420 ods. 2 O.Z. V praxi ide o dva prípady, keď prevádzateľ a osoba, ktorá v čase spôsobenia škody riadila motorové vozidlo sú dva rôzne subjekty, tak je to v prípade, ak prevádzkovateľ zverí motorové vozidlo inej osobe. O dva rôzne subjekty (vodič a prevádzateľ) nejde, ak vodičom je zamestnanec prevádzateľa (podnikateľa), ktorý škodu spôsobil prevádzkou dopravného prostriedku svojho zamestnávateľa pri plnení pracovných úloh. Zodpovednosť

vodiča za zverené motorové vozidlo nemôže byť posudzovaná podľa právnej úpravy zodpovednosti za schodok na hodnotách zverených na vyúčtovanie, ani podľa právnej úpravy zodpovednosti za zverené predmety. Za škodu spôsobenú haváriou motorového vozidla podniku zodpovedá vodič podľa právnej úpravy všeobecnej zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením povinnosti z pracovného pomeru. Ak nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku organizácie uplatňuje žalobca voči vodičovi - priamemu škodcovi na základe jeho zodpovednosti za zavinenie podľa ustanovenia § 420 O.Z, treba vždy súčasne zisťovať, či nebola škoda spôsobená v rámci plnenia úloh organizácie v zmysle ustanovenia § 420 ods. 2 O.Z. V kladnom prípade nemožno ustáliť zodpovednosť priameho škodcu- vodiča, podľa ustanovenia § 420 ods. 2 O.Z, ak je v žalobe takto uplatňovaná. I v prípade zodpovednosti vodiča za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zostáva zachovaná zodpovednosť prevádzateľa podľa zásad uvedených v § 427. Nakoľko poškodený má možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, jednak voči vodičovi, jednak voči prevádzkovateľovi vozidla. Pokiaľ by škodu v takomto prípade nahradil prevádzkovateľ vozidla, prevádzkovateľ má proti vodičovi právo na postih podľa § 440 a 420 O.Z., ale ak je vodič zamestnancom prevádzkovateľa, potom zodpovedá iba za podmienok pracovnoprávnej zodpovednosti.

40. V danom prípade bolo preukázané, že dopravnú nehodu, pri ktorej došlo k usmrtieniu matky maloletej žalobkyne zaviniť vodič U., ktorý ako vyplýva z pracovnej zmluvy, ako aj z dokladov o výkone pracovných ciest, bol zamestnancom žalovaného v 1/ rade a ku škode došlo pri výkone práce, pri pracovnej ceste, na ktorú bol vyslaný zamestnávateľom. V danom prípade tak za škodu zodpovedá jednoznačne zamestnávateľ, ako prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená.

11

12C /415/2013

41. Z tohto dôvodu súd ustálil, že žalovaný v 1/ rade je pasívne vecne legitimovaný a tvrdenia uvádzané žalovaným v 1/ rade, ktorým namietal pasívnu vecnú legitimáciu považoval súd za irelevantné.

42. V druhom rade sa súd zaoberal aj otázkou posúdenia pasívnej vecnej legitimácie žalovaného v 2/ rade, t.j. či nároky žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnené voči žalovaným sú podľa zákona č. 381/2001 Z.z. kryté z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, nakoľko žalovaný v 2/ rade poukazoval v konaní na to, že nemajetková ujma ni eje krytá z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

43. Súdny dvor (druhá komora) Európskej únie dňa 24.10.2013 rozsudkom vo veci C - 22/12 rozhodol tak, že článok 3 ods. 1 smernice Rady 72/ 166 /EHS zo dňa 24.4.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, článok 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS zo dna 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES zo dňa 11.5.2005 a článok I prvý odsek tretej smernice Rady 90/232/EHS zo dňa 14.5.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrteným pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Vychádzajúc z uvedeného rozsudku Súdneho dvora, súd má za to, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným zmluvným poistením motorového vozidla. Uvedenú náhradu nemajetkovej ujmy pozostalým obetí dopravnej nehody totiž slovenská právna úprava priznáva podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti. V prípade, že právo umožňuje žalobkyňu požadovať náhradu nemajetkovej ujmy, je preto dôvodný záver, že táto náhrada nemajetkovej ujmy musí byť preto likvidovaná z povinného zmluvného poistenia. „ Usmrtenie človeka je vážnym zásahom do súkromia a duševného zdravia blízkych osôb a zakladá právo na náhradu škody na zdraví vo všetkých jej formách, vrátane nemajetkovej ujmy s priamym nárokom proti poisťovateľovi “ - z rozsudku KS Prešov zo dňa 31.3.2016 pod sp.zn. 21CoB 60/2015.

44. Pasívna vecná legitimácia žalovaného v 2/ rade vyplýva z aplikácie ustanovenia § 15 ods. 1 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Z poistenia zodpovednosti má poistený právo aby poisťovateľ za neho

poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa § 4 ods. 2 Zákona o povinnom zmluvnom poistení. Zásah do osobnostných práv žalobkyne v dôsledku ktorého utrpela ujmu, bol spôsobený prevádzkou motorového vozidla, na ktoré sa vzťahovalo povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu u žalovaného v 2/ rade a preto žalobkyni svedčí právo, aby jej žalovaný v 2 rade ako poisťovateľ nahradil uplatňovaný nárok.

45. Povinnosť krytia poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú tretím osobám motorovými vozidlami je zabezpečená a definovaná právnou úpravou Európskej únie
12 12C /415/2013

(rozsudok SD C - 22/12 Haasová bod 39). Otázkou pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 2/ rade je potrebné riešiť v súlade s komunitárnym právom. Tzv. motorové smernice, akými je smernica Rady 72/166/EHS zo dňa 24.4.1972 v aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti smernica Rady 84/5 EHS z 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, ktorá bola zmenená a doplnená smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.5.2005 a smernica Rady č. 90/232/EHS zo dňa 14.5.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel ako aj smernica Rady č. 209/103/ES zo dňa 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel majú za cieľ zabezpečiť voľného pohybu motorových vozidiel na území Európskej únie, vrátane osôb v týchto vozidlách, na druhej strane aj zabezpečenie porovnateľného zaobchádzania s poškodenými účastníkmi nehôd, ktoré sú spôsobené týmito vozidlami a to bez ohľadu na miesto dopravnej kolízie na území jednotlivých štátov v rámci Európskej únie.

46. Uvedené a teda vyššie citované motorové smernice ukladajú povinnosť členským štátom zabezpečiť, aby zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel pokryli poistením. Ustanovenia vnútroštátneho práva nemôžu pritom odňať dotknutým smerniciam potrebný účinok. Členské štáty majú garantovať, aby náhrada škody podľa ich vnútroštátneho práva zodpovednosti za škodu z dôvodu nemajetkovej ujmy, ktorú utrpeli blízki rodinní príslušníci osôb, ktoré sa stali obeťami dopravnej nehody, bola krytá povinným poistením motorového vozidla.

47. Pre účely povinného zmluvného poistenia je preto potrebné vykladať pojem škoda takže sem patrí aj náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do osobnostných práv pozostalých a teda aj táto náhrada je predmetom poistného krytia. Dotknutý zákon bol výsledkom transpozícií smerníc Európskej únie, ktoré boli nahradené platnou Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES zo dňa 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti. Aj podľa rozsudku Súdneho dvora vo veci Drozdovs C - 277/12, smernica Rady 72/166/EHS a smernica Rady 84/5/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel má pokryť aj náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá bola spôsobená blízky osobám obetí, usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo. Súd poukazuje ďalej na to, že v danom prípade nejde o priamu aplikáciu smerníc, ale o metódu výkladu, ktorá sa vzťahuje na oblasť harmonizovanú právom Európskej únie. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že v danom prípade je pasívne vecne legitimovaný aj žalovaný v 2/ rade ako poisťovateľ motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, ku ktorému bolo ku dňu škodovej udalosti uzatvorené zák. poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motor. vozidiel.

48. V danom prípade teda súd ustálil, že žalovaní v 1/ a 2/ rade sú pasívne vecne legitimovaní. Zároveň boli splnené všetky zákonné predpoklady na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu.

49. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu. Keďže zákon neustanovuje a to ani len rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Súd preto prihliada okrem závažnosti vzniku ujmy aj na okolnosti za ktorých došlo k porušeniu práva a tiež prihliadol aj na požiadavku nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Hlavným parametrom pre spravodlivé

zadosťučinenie je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom pre priznanie odškodného tak, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. V opačnom prípade, aj napriek poskytnutého odškodneniu by sa mohli poškodení naďalej posudzovať ako obeť porušenia Dohovoru o ľudských právach. Je však potrebné pri zachovaní princípu proporcionality stanoviť výšku peňažnej satisfakcie tak, aby priznaná peňažná satisfakcia nebola prostriedkov na bezdôvodné obohatenie a nepôsobila na škodcu likvidačne. V danom prípade mal súd za to, že priznaná výška náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bola priznaná žalobkyni vo výške ako maloletému dieťaťu 10.000 eur, nepôsobí likvidačne, ale predstavuje základné, teda štandardné kompenzovanie zmiernenia ujmy žalobkyne, keďže návrat do pôvodného stavu neprichádza do úvahy, pričom súd poukazuje aj na právnu úpravu Českej republiky, v zmysle ktorej pri „odškodnení za smrť“ právna úprava priznáva sumu vo výške 240.000 Kč pozostalému manželovi aj každému dieťaťu.

50. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy musí súd vychádzať z konkrétneho prípadu. V danom prípade žalobcom je mal. dieťa, ktoré stratilo matku vo veľmi útlom veku, takže náhle prišlo nielen o osobnú starostlivosť zo strany najbližšej osoby matky, ale aj o jej lásku a to nielen bezprostredne po dopravnej nehode, ale aj do následnej budúcnosti maloletej žalobkyne. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy súd vychádza aj zo špecifickosti tohto prípadu, keď je zrejmé, že dieťa vychovávala matka, keďže rodičia spolu nežili a v súvislosti s dopravnou nehodou, pri ktorej matka mal. žalobkyne zomrela, sa musel ujať starostlivosti o dieťa otec, ktorý nebol predtým v pravidelnom kontakte s dieťaťom, takže maloletá musela prejsť do nového výchovného prostredia, zmeniť predškolské zariadenie, čo jednoznačne zasiahlo do jej psychiky. Jednoznačne v danom prípade došlo k zásahu do osobnostných práv mal. žalobkyne v súvislosti so smrťou jej najbližšieho príbuzného, citovej opory matky, čím bola narušená následne aj celistvosť rodiny, bolo teda závažným spôsobom zasiahnuté do súkromného života mal. žalobkyne, čo medzi stranami sporu sporné nebolo. Rovnako tak nebolo sporné, že následky tohto zásahu sú trvalé, neodstrániteľné aj nenapraviteľné. Z objektívneho pohľadu je strata najbližšieho príbuzného, v tomto prípade matky mal. dieťaťa úplne neodčiniteľnou ujmu, ktorá výrazne postihuje predovšetkým dieťa. Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 O.Z. súd preto hodnotil ako primeraný prostriedok ochrany proti neoprávnenému zásahu spôsobeného žalovaným v 1 rade. Charakter spôsobenej ujmy odôvodňuje priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom adekvátnu peňažnú náhradu, ktorá zodpovedá negatívnym dôsledkom spôsobených smrťou blízkej osoby, ktorú, ako už bolo uvedené zákon neurčuje a súd je toho názoru, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur je adekvátna. Súd má ďalej za to, že uvedená suma je adekvátna, aj keď zároveň súd konštatuje, že ani v prípade tejto priznanej ujmy nemajetkovej ujmy mal. žalobkyni matku nič nenahradí, pretože ako už súd vyššie konštatoval, ide o nenapraviteľnú ujmu, avšak na druhej strane bolo potrebné rozpoznať zmierenie sa a vysporiadanie s touto situáciou.

51. S poukazom k uvedenému súd priznal nemajetkovú ujmu vo výške 10.000 eur, tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

52. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

14

12C /415/2013

53. Podľa § 255 ods. 1 CSP Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

54. Žalobkyňa nemala úspech v plnom rozsahu avšak súd vychádzal z toho, že podľa kritéria úspechu v konaní môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu. Takýmto prípadom je aj náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti.

55. S poukazom k uvedenému i napriek tomu, že žalobkyňa nemala úspech v celom rozsahu, súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnej výške.

56. Podľa § 262 ods. 1 CSP O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

57. Podľa § 262 ods. 2 CSP O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

58. Podľa § 4 ods. 2 písm. i/ Zákona č. 71/1992 Zb. Od poplatku je oslobodený žalobca v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené trestným činom.

59. Podľa § 2 ods. 2 prvá veta Zákona č. 71/1992 Zb. Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok, alebo jeho pomernú časť žalovaný, aj nie je tiež od poplatku oslobodený.

60. Keďže predmetom konania je náhrada nemajetkovej ujmy a mal. žalobkyňa je od poplatku oslobodená, pričom u žalovaných predpoklady na oslobodenie zistené neboli, súd zaviazal zároveň žalovaných zaplatiť spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 366 eur, v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

61. Súdny poplatok majú žalovaní v 1 a 2 rade možnosť uhradiť : a/ E-kolkami, QR kódom (potvrdenie o úhrade súdneho poplatku b/ bankovým prevodom na účet súdu podľa údajov v doručenom Platobnom predpise na zaplatenie súdneho poplatku c/ prostredníctvom samoobslužného platobného kiosku umiestneného v priestoroch Okresného súdu Levice za pomoci QR kódu obsiahnutého v doručenom Platobnom predpise na zaplatenie súdneho poplatku alebo d/ prostredníctvom Poštového poukazu obsiahnutého v doručenom predpise na zaplatenie súdneho poplatku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Levice. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

15

12C /415/2013

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).